

v.z.w.
vrienden van

DE ZWARTE PANTER
Hoogstraat 70-74
B 2000 Antwerpen
tel: 0032(0)3-233 13 45
fax: 0032(0)3-231 38 12
www.dezwartepanter.com
galerie@dezwartepanter.be

PANTERNIEUWSJES Zomer 2018

De tentoonstellingen **Benjamin Demeyere** “Une île” en **Frank Wagemans** ‘Vakwerk’ lopen van zondag 1 juli tot en met zondag 2 september. Gesloten 2, 3, 4, & 5 augustus.
De vernissage vindt plaats op zaterdag 30 juni tussen 16:00u en 21:00u.

FRANK WAGEMANS – “Vakwerk”

De samenwerking tussen Galerie De Zwarte Panter en beeldend kunstenaar Frank Wagemans startte in 2006, met sindsdien tweemaal een individuele zomerexpositie, telkens met een sprekende titel. Zo kregen we achtereenvolgens te zien: *Le roy à la chasse* (2006), *Salut les copains* (2008), *Het leven van de werkmans Deel I* (2010), *Huiselijke taferelen* (2012), *Ik zal u nooit verlaten* (2014), *Zie eens wat ik heb gemaakt* (2016) en *Vakwerk* (2018). Tegelijkertijd werd in de Galerie ook steeds een individuele tentoonstelling van zijn kunstbroeder Benjamin Demeyere gehouden.

Frank Wagemans maakt werk dat hij zelf omschrijft als licht en vrolijk. Dat is zijn strategie of liever een noodzaak. Hij zoekt onbeschaamd het esthetisch plezier. Het motto van de Franse filosoof Charles Pepin indachtig : *Le beau nous fait du bien*. Innerlijke schoonheid ervaren, kan plezier geven en verbinden.

We laten de kunstenaar zelf aan het woord : «De wereld vandaag is zeer complex en opdringerig. Wat moet ik daarmee ? Ik kan enkel werk maken. Het blijft voor mij nog steeds een mysterie wanneer blijkt dat een werk goed is of dat ik vermoed dat het zijn werk doet. Ik weet dat ik daarvoor hard moet zwoeven, maar als het gebeurt, kan ik de wereld weer iets beter aan. Ik heb een romantische ziel, maar denk in een abstracte taal, ik schep er plezier in om daar een beetje onnozel mee om te gaan vooral als het té serieus dreigt te worden. Diezelfde geest zie ik ook bij een jonge generatie stripmakers. Initiatieven zoals Art is Comic in het Mima (Millennium Iconoclast Museum of Art, Brussel) spreken mij aan. Fantastisch hoe zij de brug maken tussen kunst en strip en hoe bevrijdend het is als die opdeling verdwijnt. Ook Christoph Ruckhäberle, Richard Mc Guire, BlexBolex, Matti Hagelberg, David Shrigley zijn voor mij inspirerende kunstenaars. Richard Mc Guire zei ooit: “before any creative doubt, go weirder”. Dat zegt het helemaal: in elk werk moet er een zeker risico zitten. Voor mij geen leven on-line. Ik leef en werk eerder teruggetrokken in Gooreind (Wuustwezel). Toen ik een titel zocht voor mijn tentoonstelling vond ik in de kringloopwinkel van Wuustwezel een plaat van de Meisterjodler Sepp Veillechner met daarop het nummer “Auf meinen Berg bin ich König”. Wat een goede titel. Maar bij nader inzien had ik toch geen zin om telkens weer de diepere betekenis ervan te moeten uitleggen. Opperuimde Vrolijkheid dan maar ? Ondertussen ging mijn dagelijkse strijd om het juiste roze, blauw, groen te vinden door. Eenzaam op mijn Gooreindse berg maakte ik de ene dag een meesterwerk, de andere dag viel mijn opperuijmdheid ten prooi aan chaos. Deze terug ophelderden, vraagt vakmanschap, de arbeid van een expert. Dat is dan ook de titel geworden van mijn tentoonstelling. Op een ouderwetse manier u een mentale draagconstructie voorstellen waar ge op een verwarrende manier plezier aan kunt beleven. Vakwerk”.

Frank Wagemans heeft de voorbije decennia een eigenzinnig, interessant parcours afgelegd waarbij een gelaagde inhoud perfect strookt met een knappe techniek: *Vakwerk*. Ter gelegenheid van de tentoonstelling wordt een klein postkaarten-vouwboekje uitgegeven op 250 exemplaren van tekeningen uit de schetsboekjes van Frank Wagemans, bevattende 30 kaarten. Deze uitgave is beschikbaar tijdens de tentoonstelling (15 euro).

BENJAMIN DEMEYERE – “Une île”

Benjamin Demeyere werd door de Galerie De Zwarte Panter voor het eerst getoond in 1994 bij een *Accrochage*, een gezamenlijke tentoonstelling van 8 kunstenaars. Sinds 1996 heeft hij ook een tweejaarlijkse individuele zomertentoonstelling in de Galerie. Een overzicht: *Zoo-arte Panter* (1996), *Eden* (1998), *La java martienne* (2000), *La pêche à la baleine* (2002), *Neige* (2004), *L’homme bijna invisible* (2006), *Le déserteur* (2008), *A L’Origine* (2010), *L’obéissance* (2012), *Le bonheur* (2014), *Paradise* (2016), *Une île* (2018).

De huidige tentoonstelling wordt in *Illusions*, het pas verschenen boek van Benjamin Demeyere, schitterend omschreven in een tekst van Eléa De Winter, die dieper ingaat op de inspiratiebronnen. Hieruit enkele passages, de beginparagraaf en het einde van de tekst.

“Une île begint waar Paradise eindigde. Vrijwel meteen na Paradise wist Benjamin dat er een vervolgtentoonstelling zou komen. Het verlangen naar een paradijselijk oord, weg willen, alles achterlaten en de vlucht naar een eiland waren thema’s die hij ditmaal uitdiepte. ...

Zowel de foto’s van de Lebensreformbewegung, als de mythologische taferelen en de tijdschriftgravures toonden aspecten die voor Benjamin de gelaagdheid van het begrip eiland representeerde. Soms nam hij het beeldmateriaal vrij letterlijk over, in andere werken vermengde hij interpretaties van deze verhalen met meer clichématige elementen verwant aan de vorige tentoonstelling Paradise. Zo doken er nog steeds enkele palmbomen op en werden er ook bootjes afgebeeld om tot bij de eilanden te geraken. Een eiland is een vrij afgezonderde en geïsoleerde plek, die bij momenten plots ontzettend eenzaam en bevreemdend kan aanvoelen. Une île verbeeldt de wrange ondertoon van het paradijselijke, de utopie, de droom.

Een portret van de zestiende-eeuwse Franse filosoof Michel de Montaigne ontstond vanuit zijn bewondering voor de grote denkers. In het clichématige beeld van de wereldvreemde wijsgeer die dikwijls in zijn eentje de briljantste ideeën bedenkt, zag hij tevens een parallel met zijn gevoelsmatige eiland. Vaak fantaseert Benjamin over de torenkamer, waar Montaigne de rust en de eenzaamheid opzocht om al lezend en schrijvend vat te krijgen op het leven en zichzelf. De filosoof bestudeerde gedurende twintig jaar de meest uiteenlopende thema’s en combineerde ze met zijn eigen persoonlijke, intieme gedachten en ervaringen. De beschouwingen waaraan Montaigne tot het einde van zijn leven werkte, werden achteraf gebundeld in zijn Essais. Je leven kunnen wijden aan de studie, de lectuur en het schrijven van essays is voor Benjamin een onbereikbare fantasie, iets voor in een volgend leven.

In mijn ogen gaat Benjamin op eenzelfde toegewijde, eclecticische maar niettemin consequente manier te werk. Zoals Montaigne zijn zolderkamer had, heeft hij zijn atelier waar hij tracht grip op de wereld te krijgen. Al vijftig jaar lang zoekt hij daar de eenzaamheid op om op een informele, zoekende en associërende manier de dingen die hem bezighouden te doorgronden en te verbeelden. Vaak de banaalste onderwerpen eerst. Iedere tweejaarlijkse tentoonstelling bij De Panter is het moment waarop Benjamin uiteenlopende anekdotes en dagelijkse schoonheid weet te bundelen tot een nieuw esthetisch geheel.”

Thomas More startte in 1516 zijn eilandroman *Utopia* in de Antwerpse kathedraal, Benjamin Demeyere situeerde zijn eiland in de Sint-Julianuskapel van de Panter. En Montaigne is een inspiratiebron van hedendaagse denkers en kunstenaars. In de voorbije kwarteeuw van samenwerking met de Galerie heeft Benjamin Demeyere een coherent oeuvre ontwikkeld: een eigen stem binnen de hedendaagse kunst.

Een eiland om te ontdekken.

De tentoonstelling **Jan Vanriet 'Ex Voto'** loopt nog in de galerie tot en met zondag 24 juni.

Jan Vanriet neemt deel aan het kunstenfestival van Watou, waar hij een muurschildering heeft gemaakt.

Van 30 juni tot en met 2 september kan je in het grensdorp Watou terecht voor de 38ste editie van Kunstenfestival Watou. Met als overkoepelend thema '*Over het verlangen en de troost*' brengt vzw Kunst verzamelde verhalen van kunstenaars en dichters samen langs het parcours doorheen het dorp. Het essay Het wankele evenwicht van het verlangen dat schrijver/dichter Bernard Dewulf eerder schreef voor De Standaard dient als inspiratie voor de geselecteerde kunstenaars, schrijvers en dichters. Bernard zal dit essay, dat voornamelijk over 'het verlangen' gaat, aanvullen met een essay over 'de troost'.

Als campagnebeeld voor de komende editie werd gekozen voor een detail uit een nieuwe installatie van kunstenaars Katrin Dekoninck. Aan Bernard Dewulf werd gevraagd om bij het campagnebeeld een passend gedicht te maken. Meer info op [facebook](#) en [instagram](#) en <http://www.kunstenfestivalwatou.be/>

Benjamin Demeyere *Illusions*

Het boek *Illusions* van Benjamin Demeyere, met tekst van Eléa De Winter en vormgegeven door Rémy Poncet (Brest Brest Brest) verschijnt naar aanleiding van de tentoonstelling *Une île*, die loopt van 30 juni tot 2 september 2018 in galerie De Zwarte Panter, Antwerpen. Het wordt uitgegeven door Hannibal in samenwerking met de Vrienden van de Zwarte Panter. Er verschijnt tevens een bibliofiële editie in een foedraal met een origineel schilderij van Benjamin Demeyere op vergulde achtergrond (oranje goud 22 karaat) in een oplage van 25 exemplaren, genummerd van 1 tot 25, uitgegeven door de Vrienden van de Zwarte Panter en uitgevoerd door Boekbinderij Jansen. De intekenprijs van deze bibliofiële editie bedraagt 450 euro, te storten op rekeningnummer BE96 0682 0095 2705 van de Vrienden van de Zwarte Panter. De gewone editie is verkrijgbaar in de galerie en in de betere boekhandel tegen de prijs van 39,50 euro, verzendingskosten niet inbegrepen

SANGUINE/BLOEDROOD - Luc Tuymans on baroque - 01.06–16.09.2018

Tijdens het culturele stadsfestival '*Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert*' plaatst **Luc Tuymans** de geest van de barokmeesters tegenover de visie van hedendaagse topkunstenaars. De tentoonstelling werd door de kunstenaar samengesteld voor het **M HKA** (het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen) en de **Fondazione Prada**. Met de tentoonstelling *Sanguine/Bloedrood*, wil curator **Luc Tuymans** de bezoeker overweldigen door sleutelwerken uit de barok van onder anderen **Francisco de Zurbarán**, **Caravaggio** en **Anthony van Dyck** in dialoog te plaatsen met werk van klassieke hedendaagse meesters, zoals **On Kawara** en **Edward Kienholz**, aangevuld met werk van hedendaagse sterren zoals **Zhang Enli**, **Takashi Murakami**, **Michaël Borremans**, en **Tobias Rehberger**. Curator Luc Tuymans haalt via uitzonderlijke bruiklenen nationale en internationale topstukken naar Antwerpen. Een selectie werken van het KMSKA, het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen, die dé collectie Vlaamse barokkunst in Antwerpen beheert, kon hierbij niet ontbreken. *Sanguine/Bloedrood* is een visueel weelderige en uitdagende tentoonstelling die oude meesters binnen brengt in de experimentele ruimten van hedendaagse kunst.

Het M HKA vroeg Luc Tuymans om zijn visie op barok te geven. Hij laat alle stof van de term wegwaaien, en gaat terug naar de intensiteit en intelligentie van de praktijk.

Als tentoonstellingstitel koos Tuymans het evocatieve, poëtische *Sanguine/Bloedrood* – als een energiestroom van leven en dood. Het uitgangspunt is om de spanning tussen topwerken uit de barokperiode en hedendaagse meesters te onderzoeken, om zo de brug te slaan tussen oude en hedendaagse kunst. Beide tijdsperiodes roepen een gevoel van overweldiging op, maar ook van herkenbaarheid. En het is net die ambitieuze en ambivalente dialoog die van *Sanguine/Bloedrood* een uiterst relevante tentoonstelling maakt, als visualisatie van tijdsgewrichten die zowel positief als negatief naar verleden, heden en toekomst keken.

Het sleutelwerk uit de tentoonstelling is *Five Car Stud*, een recent opgedoken meesterwerk van **Edward Kienholz**, dat voor het eerst tentoongesteld werd tijdens de legendarische

documenta 5 van Harald Szeemann in 1972. Daarna verdween het werk ruim veertig jaar in de opslagruimte van een Japanse verzamelaar. Nu maakt het deel uit van de **Collezione Prada** in Milaan. **Met akkoord van de Fondazione Prada** – die in oktober van dit jaar een tweede versie van *Sanguine/Bloedrood* zal tonen in Milaan – **en van Nancy Reddin Kienholz**, wordt *Five Car Stud* in een unieke en eenmalige presentatie getoond: in een koepeltent op de Gedempte Zuiderdokken, teruggekataapulteerd in het leven.

De grote sculpturale installatie toont de executie-achtige castratie van een jonge Afro-Amerikaan in het Zuiden van de VS als represaille voor vermeende seksuele betrekkingen met een blank meisje.

Five Car Stud dompelt de bezoeker onder in een nachtmerrie van extreem geweld. Na bijna vijftig jaar, (*Five Car Stud* werd gecreëerd tussen 1969 en 1972) heeft het werk nog niets van zijn expressieve kracht, krachtige symboliek en urgentie verloren.

De verrassende keuze van Luc Tuymans brengt topwerken uit de schone kunst en de hedendaagse kunst samen in een mentale ruimte: de aandachtswereld van een kunstenaar. Tuymans, zelf een figuratief schilder die er voortdurend naar streeft de traditionele grenzen van zijn praktijk uit te breiden, kiest bewust om *Sanguine/Bloedrood* niet op te bouwen als een kunsthistorisch, canoniek overzicht, maar volgens een geheel eigen invulling. De intensiteit van het beeld staat centraal, de artistieke daadkracht en de blik van een maker die naar andere makers kijkt.

Op die manier ontstaat een associatief proces, niet-lineair, zoekend naar nieuwe verbanden tussen oude en nieuwe meesters, tussen heldere werken en potentiële werken – of het ‘heroverwegen’ van werken –, *Sanguine/Bloedrood* wil niet compleet zijn, en laat bewust hiaten.

De tentoonstelling *Sanguine/Bloedrood* is een gezamenlijke organisatie van het **M HKA** (Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen), **Studio Luc Tuymans** en het **KMSKA** (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen, gesloten voor renovatiewerken), de **Stad Antwerpen** en de **Fondazione Prada**. **Volgend op de Antwerpse editie wordt in Milaan, in de ruimte van de Fondazione Prada, een nieuwe versie van de tentoonstelling getoond van oktober 2018 tot februari 2019.**

Sanguine/Bloedrood toont werk van John Armleder, Carla Arocha & Stéphane Schraenen, Fred Bervoets, Michaël Borremans, Mike Bouchet, Navolger van Adriaen Brouwer, Caravaggio, Berlinda De Bruyckere, Thierry De Cordier, Cornelis De Vos, Francisco de Zurbarán, Lili Dujourie, Marlene Dumas, Zhang Enli, Jan Fabre, Lucio Fontana, Marcel Gautherot, Isa Genzken, Joris Ghekiere, Franciscus Gijsbrechts, Pierre Huyghe, Jonathan Johnson, Jacob Jordaens, On Kawara, Edward Kienholz, Jukka Korkeila, Dominik Lejman, Takashi Murakami, Nadia Naveau, Bruce Nauman, Johann Georg Pinsel, Sigmar Polke, Tobias Rehberger, Peter Paul Rubens, Yutaka Sone, Henri Storck, Piotr Talmachov, Pascale Marthine Tayou, Javier Téllez, David Gheron Tretiakoff, Dennis Tyfus, Anthony van Dyck, Jan Van Imschoot, Jan Vercruyse, Jack Whitten

Curator: **Luc Tuymans**

Het culturele stadsfestival *Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert* brengt hulde aan Peter Paul Rubens en zijn barokke, culturele nalatenschap. Tijdens het festival staan de schijnwerpers op Peter Paul Rubens, één van de meest invloedrijke kunstenaars ooit én de beroemdste inwoner van de stad Antwerpen. Hij verpersoonlijkt de barok en is een belangrijke bron van inspiratie voor hedendaagse kunstenaars en de atypische levensstijl van de stad Antwerpen en haar inwoners. *Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert* vertelt een verhaal over barok, vroeger en nu en brengt de historische barok in dialoog met hedendaagse kunst. Met het stad en de wereld als het decorum. *Antwerpen Barok 2018. Rubens inspireert* is een sleutevenement in het kader van het Vlaamse Meesters-programma van Toerisme Vlaanderen en belooft uitgesproken extravert te zijn en artistieke eigenzinnigheid met authentieke gastvrijheid te combineren.

Meer informatie op www.antwerpenbarok2018.be.